

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 2000 / 2543

สันติสุขในโลก แต่ผู้ที่พระเจ้าทรงรัก

1. นี่คือการถ้อยคำประกาศของเหล่าเทวดา ซึ่งกล่าวต้อนรับการบังเกิดของพระเยซูคริสตเจ้า เมื่อสองพันปีที่แล้ว (เทียบ ลก 2:14) และเราเองก็จะได้ยินคำประกาศนี้กันอย่างปริดาอีก ครั้งในคืนวันคริสตสมภพอันศักดิ์สิทธิ์ เมื่อมีพิธีเปิดปีปีติมหาการุญอย่างเป็นการ

ในขณะที่เรากำลังย่างก้าวเข้าสู่สหัสวรรษใหม่ เราขอเสนอสารแห่งความหวังซึ่งมาจากถ้ำ เลียงสัตว์ในเมืองเบธเลเฮมอีกครั้งหนึ่งว่า พระเจ้าทรงรักมนุษย์ทุกคนในโลกนี้ ทั้งชายและหญิง ทรงให้ความหวังถึงยุคใหม่อันเป็นยุคแห่งสันติสุข ความรักของพระองค์ทรงแสดงออกมาอย่าง สมบูรณ์โดยทางพระบุตรผู้ทรงบังเกิดเป็นมนุษย์นั้น เป็นรากฐานของสันติสุขสากล เมื่อมนุษย์ ต้อนรับความรักนี้เข้าในส่วนลึกของหัวใจตน ความรักนี้ก็จะทำให้ประชาชนคืนดีกับพระเจ้า และ กับเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง พื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ และกระตุ้นความปรารถนาในภราดร ภาพที่สามารถจัดแนวโน้มที่จะเกิดความร้อนแรงและสงครามได้

ปีปีติมหาการุญสัมพันธ์กับสารแห่งความรักและการคืนดีนี้อย่างไม่อาจแยกออกจากกันได้ เป็นสารซึ่งประกาศถึงความใฝ่ฝันที่แท้จริงของมนุษยชาติในปัจจุบัน

2. ในขณะที่เฝ้ารอบปีที่เต็มไปด้วยความหมายยิ่งนี้ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีแห่งสันติ สุขมายังทุกท่านอีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าสันติสุขเกิดขึ้นได้ เราจำเป็นต้องวอนขอสันติสุข จากพระเจ้า อันเป็นพระพรของพระองค์ และเราจะต้องสร้างสันติสุขทุกวันด้วยความช่วยเหลือ ของพระองค์ โดยการทำงานเพื่อสร้างความยุติธรรมและความรัก

แน่นอน มีปัญหามากมายและสลับซับซ้อนที่ทำให้หนทางไปสู่สันติสุขเป็นไปด้วยความ ยากลำบาก และมักจะก่อให้เกิดความท้อแท้ แต่เราก็มั่นใจว่าสันติสุขเป็นความต้องการที่หยั่งราก ลึกอยู่ในจิตใจของมนุษย์แต่ละคนทั้งชายและหญิง ดังนั้น เราจะต้องไม่ปล่อยให้ความประสงค์ที่ จะแสวงหาสันติสุขนั้นมลายหายไป การแสวงหานี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของความสำนึกที่ว่า แม้ มนุษยชาติจะตกต่ำเพราะความบาป ความเกลียดชัง และความร้อนแรง แต่พระเจ้าก็ทรงเรียก มนุษยชาติให้มารวมเป็นครอบครัวเดียวกัน เราจะต้องสำนึกถึงแผนการดังกล่าวของพระเจ้า และ ปฏิบัติตามโดยการแสวงหาความสัมพันธ์อย่างกลมเกลียวกันระหว่างมนุษย์แต่ละคนและระหว่าง

ประชาชาติ ในวัฒนธรรมที่ทุกคนเปิดใจยอมรับผู้สูงส่ง ส่งเสริมความเป็นมนุษย์และเคารพโลกแห่งธรรมชาติ

นี่คือสารแห่งวันคริสตสมภพ สารแห่งปีปีติมหาการุญ และความหวังของข้าพเจ้าในวาระแรกเริ่มของสหัสวรรษใหม่

สงครามเป็นความพ่ายแพ้ของมนุษยชาติ

3. ในศตวรรษที่กำลังจะผ่านพ้นไปนี้ มนุษยชาติถูกทดลองด้วยความเจ็บปวดจากผลของสงคราม ความขัดแย้ง การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และการ "ชำระสะสางทางเชื้อชาติ" ที่ต่อเนื่องไม่มีวันสิ้นสุดและโหดร้าย ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานที่ไม่สามารถกล่าวออกมาเป็นวาจาได้ มีผู้เคราะห์ร้ายหลายล้านคน ครอบครัวแตกสลาย ประเทศมากมายถูกทำลาย คลื่นผู้ลี้ภัย ความทุกข์ยาก ความหิวโหย โรคภัย ความด้อยพัฒนา และความสูญเสียทรัพยากรจำนวนมหาศาล รากเหง้าของความทุกข์ยากใหญ่หลวงนี้ คือ ปรัชญาความใฝ่สูงเหนือผู้อื่น ซึ่งถูกโหมกระพือด้วยความปรารถนาที่จะครอบงำและเอาเปรียบผู้อื่น โดยความเพ้อฝันในอุดมการณ์อุบาทว์ของการรวบรวมอำนาจเบ็ดเสร็จ ด้วยลัทธิชาตินิยมอันบ้าคลั่ง หรือความเกลียดชังเผ่าพันธุ์แต่โบราณกาล บางครั้งมีความจำเป็นต้องใช้อาวุธตอบโต้ระบบความรุนแรงอันโหดร้ายที่มุ่งจำกัด หรือทำให้ประชาชาติ หรือภูมิภาคทั้งมวลตกเป็นทาส

มรดกดีที่สุดในศตวรรษที่ยี่สิบคือ คำตอบที่เตือนว่า สงคราม มักเป็นเหตุของสงครามครั้งต่อไป เพราะมันโหมกระพือความเกลียดชังอันลึกซึ้ง สร้างสถานการณ์แห่งความอยุติธรรมและเหยียดหยามเกียรติและศักดิ์ศรีของประชาชน สงครามมักไม่แก้ปัญหาคือต้องการจะแก้ ดังนั้น ในท้ายที่สุดสงครามก็พิสูจน์แล้วว่าไม่มีประโยชน์อันใด นอกจากก่อให้เกิดความสูญเสียอันน่าสยดสยองเท่านั้น สงครามเป็นความพ่ายแพ้ของมนุษยชาติ ด้วยสันติภาพและโดยสันติภาพเท่านั้น ที่สามารถให้หลักประกันว่าจะมีการเคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของมนุษย์ที่ไม่อาจถ่วงโอนกันได้นั้น [1]

4. แม้จะมีสงครามในศตวรรษที่ยี่สิบ แต่เกียรติของมนุษยชาติยังคงได้รับการรักษาไว้โดยผู้ที่ทำงานเพื่อสันติภาพ

เราจะไม่วันลืมชายหญิงจำนวนนับไม่ถ้วน ที่มีส่วนในการยืนยันและป่าวประกาศสิทธิมนุษยชนอย่างสง่างาม และผู้ที่ช่วยขจัดการใช้อำนาจเบ็ดเสร็จในรูปแบบต่างๆ ช่วยกำจัดการล่าอาณานิคม พัฒนาประชาธิปไตยและสร้างองค์กรระหว่างประเทศที่ยิ่งใหญ่ ผู้ที่สร้างชีวิตของตน

ด้วยคุณค่าของสันติวิธี ได้ให้แบบอย่างที่เป็นความสว่างในลักษณะประกาศแก่เรา แบบอย่างแห่งบูรณภาพและสัตย์ซื่อมั่นคงของพวกเขา ซึ่งมักจะจบลงด้วยการเสียสละชีวิต ทำให้เราได้รับบทเรียนอันอุดมและยอดเยี่ยม

ในบรรดาผู้ที่ทำงานเพื่อสันติภาพ เราไม่ควรลืมชายหญิงผู้อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าที่ยิ่งใหญ่ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกด้าน ซึ่งช่วยให้เราสามารถเอาชนะโรคภัยที่น่ากลัว อีกทั้งส่งเสริมชีวิตมนุษย์ให้สมบูรณ์พูนสุขยืนยาวมากขึ้น

ข้าพเจ้าไม่อาจลืมที่จะกล่าวถึงพระสันตะปาปา ผู้นำเคารพหลายพระองค์ก่อนหน้าข้าพเจ้า ผู้ทรงนำทางพระศาสนจักรตลอดมาในศตวรรษที่ยี่สิบ คำสอนอันสูงส่งและความพยายามอันไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยของพระองค์ท่านเหล่านั้น ได้ให้ทิศทางแก่พระศาสนจักรในการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งสันติภาพ ตัวอย่างเด่นชัดอันหนึ่ง คือ การที่สมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 6 ประกาศให้มีวันสันติสากล โดยกำหนดให้วันที่ 8 ธันวาคม 1967 เป็นวันสันติสากลครั้งแรก เมื่อวันเวลาล่วงเลยไป วันสันติสากลก็ได้กลายเป็นช่วงเวลาที่มีนัยสำคัญยิ่งขึ้นตามลำดับ ในแง่ของประสบการณ์การไตร่ตรองอันเกิดผล และการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันสำหรับอนาคต

เสียงเรียกให้เป็นครอบครัวเดียวกัน

5. สันติสุขในโลกแต่ผู้ที่เราพระเจ้าทรงรัก คำกล่าวต้อนรับของพระวรสารก่อให้เกิดคำถามขึ้นในใจว่า ศตวรรษใหม่จะเป็นศตวรรษแห่งสันติสุขและความสำนึกใหม่แห่งภราดรภาพระหว่างมนุษย์แต่ละคน และประชาชาติหรือไม่ แน่อน เราไม่อาจทำนายอนาคตได้ แต่เราสามารถยึดหลักการหนึ่งได้ คือ **สันติสุขเกิดขึ้นได้ หากมนุษยชาติทั้งมวลค้นพบกระแสเรียกพื้นฐานของตนในการสร้างครอบครัวให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ครอบครัวที่เกียรติ ศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์แต่ละคน ไม่ว่าจะอยู่ในสถานะ เชื้อชาติ หรือศาสนาใดก็ตาม ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญลำดับแรก และอยู่เหนือความแตกต่างและการแบ่งแยกใดๆ ทั้งสิ้น**

การยอมรับนี้สามารถเสริมสร้างจิตวิญญาณ ความหมายและทิศทางให้กับโลกยุคโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน ซึ่งแม้จะเต็มไปด้วยความเสี่ยงมากมายก็ตาม แต่กระบวนการโลกาภิวัตน์ก็ยิ่งเปิดโอกาสพิเศษที่เปี่ยมด้วยความหวัง ด้วยจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้มนุษยชาติเป็นครอบครัวเดียวกัน ซึ่งสร้างอยู่บนคุณค่าแห่งความยุติธรรม ความเสมอภาค และสมานฉันท์อย่างแนบเนียน

6. เพื่อให้เกิดสภาพเช่นนี้ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ จุดมุ่งหมายจะต้องไม่ใช่เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของชุมชนทางการเมือง เชื้อชาติ หรือวัฒนธรรม

หนึ่งใดโดยเฉพาะ แต่ต้องเป็นจุดหมายเพื่อความดีของมนุษยชาติทั้งมวล การสร้างสรรค์ความดี ส่วนรวมของชุมชนทางการเมืองหนึ่งใด ไม่อาจแย้งกับ*ความดีส่วนรวมของมนุษยชาติ*ได้ ซึ่ง แสดงออกได้โดยการยอมรับและเคารพสิทธิมนุษยชนที่มีระบุไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิ มนุษยชน ปี 1948 ดังนั้น เราจำเป็นต้องละทิ้งความคิดและการปฏิบัติ ซึ่งมักจะถูกกำหนดโดย ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอันทรงพลังที่อยู่เหนือคุณค่าอื่นๆ ด้วยข้ออ้างว่า เพื่อประโยชน์ของรัฐ และประเทศ ด้วยทัศนคติใหม่นี้การแบ่งแยกและความแตกต่างทางการเมือง วัฒนธรรม และ สถาบันที่เป็นตัวกำหนดและจัดการชีวิตมนุษย์ จะถือได้ว่าถูกต้องและชอบธรรมก็ต่อเมื่อมีลักษณะ สอดคล้องกับความเป็นสมาชิกในครอบครัวมนุษยชาติหนึ่งเดียวกัน และสอดคล้องกับข้อเรียกร้อง ทางจริยธรรมและกฎหมายที่เกิดจากการเป็นสมาชิกในครอบครัวมนุษยชาตินี้

อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ

7. หลักการนี้มีผลที่สำคัญมาก คือ *การละเมิดสิทธิมนุษยชนเท่ากับเป็นการละเมิดมโน-ธรรมของมนุษยชาติเอง* ดังนั้น หน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเหล่านี้จึงสามารถข้ามพรมแดนทาง ภูมิศาสตร์และการเมือง ซึ่งมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน *อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ* ไม่อาจถือได้ว่า เป็นกิจการภายในประเทศ ในเรื่องนี้ ก้าวสำคัญได้เกิดขึ้นเมื่อมีการตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศ เพื่อพิจารณาคดีอาชญากรรมดังกล่าว ไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ใด หรือในสถานการณ์ใดก็ตาม เราต้อง ขอขอบคุณพระเจ้าที่มโนธรรมของประชาชาติและประเทศต่างๆ เกิดสำนึกมากขึ้นว่า *สิทธิมนุษยชน ไม่มีพรมแดน* เพราะสิทธิมนุษยชนเป็นคุณค่าสากล ซึ่งไม่อาจแบ่งแยกได้

8. ในยุคสมัยของเรา สงครามระหว่างรัฐมีจำนวนลดลง แม้ข้อเท็จจริงนี้จะทำให้เราสบาย ใจขึ้น แต่ก็มีความหมายแตกต่างออกไป หากเราพิจารณาความขัดแย้งด้านกำลังอาวุธที่เกิดขึ้น ภายในรัฐ น่าเศร้าที่ความขัดแย้งเช่นนี้มีมากและเกิดขึ้นแทบทุกทวีป และมักจะเป็นความขัดแย้งที่ รุนแรงด้วย ความขัดแย้งส่วนใหญ่นี้มีรากเหง้าทางประวัติศาสตร์มาจากแรงจูงใจทางด้านเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ หรือแม้แต่ทางศาสนาเอง ซึ่งปัจจุบันต้องเพิ่มด้านอุดมการณ์ สังคม และเศรษฐกิจเข้าไป ด้วย

ความขัดแย้งภายในเหล่านี้ ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ปืนเล็ก และสิ่งที่เรียกว่าอาวุธ "เบา" อย่าง กว้างขวาง แต่ที่จริงกลับสามารถทำลายชีวิตได้อย่างเกินความคาดหมายนั้น มันจะส่งผลร้ายแรง ข้ามพรมแดนประเทศที่กำลังมีปัญหา ซึ่งกระทบต่อผลประโยชน์และความรับผิดชอบของประเทศ อื่นด้วย แม้ว่าความขัดแย้งเหล่านี้จะสลับซับซ้อนมากจนยากจะเข้าใจและประเมินสาเหตุ รวมทั้ง ผลประโยชน์ที่เข้ามาเกี่ยวข้องได้ แต่เราก็ไม่สามารถปฏิเสธข้อเท็จจริงอีกประการหนึ่ง นั่นคือ

ประชาชนพลเรือน ต้องรับเคราะห์อย่างน่าเศร้าสลด เพราะไม่มีการปฏิบัติตามกฎหมายธรรมดา หรือกฎหมายสงครามแต่ประการใดในเหตุการณ์ขัดแย้งนั้น นอกจากจะไม่ได้รับการคุ้มครองปกป้อง แล้ว ประชาชนทั่วไปยังต้องตกเป็นเป้าหมายหลักของกองกำลังที่ขัดแย้งกัน ทั้งๆ ที่พวกเขาเอง ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการต่อสู้ด้วยอาวุธ แต่เนื่องจากความแปรเปลี่ยนที่ผิดปกติ ทำให้พวกเขาเองกลายเป็นทั้งผู้เคราะห์ร้ายและฆาตกรฆ่าคนอื่นด้วย

ภาพแห่งความตายอันน่าสยดสยองเกิดขึ้นมากมาย เด็กไร้เดียงสา สตรี และคนชราที่ไม่มีอาวุธ ต้องตกเป็นเป้าของการโจมตีในความขัดแย้งโหดเหี้ยมเลือดในยุคนสมัยของเรา ทำให้เรารู้สึกว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องเปลี่ยนทิศทางอย่างมุ่งมั่น และด้วยความรู้สึกรับผิดชอบอย่างใหญ่หลวง

สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

9. ในแต่ละกรณีของสถานการณ์อันเศร้าสลดสลับซับซ้อน ซึ่งขัดแย้งกับ "เหตุผล" ทั้งหมดตามข้ออ้างของสงครามนั้น เราเห็นความจำเป็นที่จะต้องยืนยันคุณค่าที่สูงส่งกว่า คือ กฎมนุษยธรรม และหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องให้หลักประกันต่อสิทธิของพลเรือนและผู้ลี้ภัยที่ทุกข์ยาก ในการที่จะได้รับความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

การยอมรับสิทธิเหล่านี้ และการดำเนินการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องไม่ผูกพันกับผลประโยชน์ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ขัดแย้งกันอยู่ แต่จะต้องเป็นการพยายามค้นหาวิธีการทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็ด้านสถาบันหรือด้านอื่นๆ ซึ่งสามารถช่วยให้บรรล่วัตถุประสงค์ด้านมนุษยธรรมได้ในทางปฏิบัติ ที่จริงความชอบของสิทธิเหล่านี้ทั้งด้านศีลธรรมและด้านการเมือง อยู่บนหลักการที่ว่า ประโยชน์สุขของมนุษย์ต้องมาก่อนสิ่งอื่นใดและต้องเหนือสถาบันทั้งหมด

10. โอกาสนี้ ข้าพเจ้าขอยืนยันความเชื่อมั่นที่ว่า สิ่งสำคัญสูงสุดขณะที่ความขัดแย้งด้านอาวุธกำลังเกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันนี้ คือ การหาทางเจรจาเพื่อไกล่เกลี่ยและสร้างสันติภาพ องค์การระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค การเจรจาเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อป้องกันความขัดแย้ง และระงับความขัดแย้งทันทีที่เกิดขึ้นเพื่อนำสันติภาพกลับคืนมาโดยการตกลงเรื่องสิทธิและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาคกัน

ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับบทบาทสร้างสรรค์ขององค์การที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและสร้างสันติภาพนี้ ยังหมายรวมถึงองค์การเอกชนด้านมนุษยธรรมและองค์การทางศาสนา ซึ่งทำงานอย่างสุขุมรอบคอบและปราศจากเจตนาแอบแฝง เพื่อส่งเสริมสันติภาพระหว่างกลุ่มที่ขัดแย้งกัน ช่วยพิชิตความเป็นปฏิปักษ์ที่ยืนยาวมานานนับชั่วอายุคน ช่วยศัตรูให้คืนดีกันและเปิดหนทางไปสู่อนาคต

ร่วมกัน ในขณะที่ยกย่องผู้ที่อุทิศตนอย่างสูงส่งเพื่อสร้างสันติภาพ ข้าพเจ้ายังรำลึกด้วยความเคารพอย่างสูงถึงทุกท่านที่อุทิศชีวิตของตนเพื่อให้ผู้อื่นได้มีชีวิต ข้าพเจ้าอุทิศคำภาวนาต่อพระเจ้าเพื่อพวกเขา และข้าพเจ้าขอเชื้อเชิญศาสนิกอื่นๆ ให้กระทำเช่นเดียวกันด้วย

การแทรกแซงเพื่อมนุษยธรรม

11. เห็นได้ชัดว่าเมื่อประชาชนพลเรือนต้องเสี่ยงที่จะพ่ายแพ้จากการโจมตีของผู้รุกรานที่อยุติธรรม และเมื่อได้มีการพิสูจน์แล้วว่าไม่มีความพยายามทางการเมืองและการป้องกันโดยสันติวิธีใดๆ อีก เมื่อนั้นก็ถือว่าเป็นความชอบธรรม และถึงขั้นเป็นพันธะที่จะต้องใช้มาตรการที่เป็นรูปธรรมในการปลดอาวุธผู้รุกราน อย่างไรก็ตาม มาตรการเหล่านี้ต้องอยู่ในขอบเขตเวลาที่จำกัด มีเป้าหมายชัดเจน และต้องดำเนินมาตรการเหล่านี้โดยปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศอย่างครบถ้วน โดยได้รับคำรับรองจากผู้มีอำนาจที่ได้รับการยอมรับในระหว่างประเทศ และไม่ว่าในกรณีใดๆ เราไม่อาจปล่อยให้มีการแทรกแซงด้วยกำลังเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ดังนั้น การใช้มาตรการเหล่านี้อย่างครบถ้วนและดีที่สุด จะต้องเป็นการใช้ตามข้อกำหนดทั้งหมดของกฎบัตรสหประชาชาติ เครื่องมือต่างๆ ที่กำหนดมาในภายหลังและยังมีผลบังคับใช้อยู่ และรูปแบบการแทรกแซงต้องอยู่ภายในกรอบของกฎหมายระหว่างประเทศ ในส่วนนี้ สหประชาชาติเองจะต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกอย่างเสมอภาคกัน ที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและขจัดอคติวิธีต่างๆ รวมทั้งการเลือกปฏิบัติที่จะเป็นตัวบ่อนทำลายบทบาทและความน่าเชื่อถือของตน

12. วิธีการนี้จะเปิดมิติใหม่สำหรับการไตร่ตรอง และอภิปรายทางด้านการเมืองและกฎหมาย ซึ่งเป็นมิติที่เราทุกคนหวังว่าจะเกิดผลอย่างจริงจังและรอบคอบ สิ่งที่เป็นอย่างเร่งด่วนคือ การฟื้นฟูกฎหมายระหว่างประเทศและสถาบันระหว่างประเทศต่างๆ ซึ่งจุดเริ่มต้นและหลักการจัดระบบพื้นฐานของการฟื้นฟูนี้ ควรจะอยู่ที่การให้ความสำคัญสูงสุดต่อประโยชน์สุขของมนุษยชาติและตัวมนุษย์เองเหนือข้อพิจารณาอื่นๆ การฟื้นฟูดังกล่าวยิ่งมีความเร่งด่วนมากขึ้นหากเราพิจารณาถึงความขัดแย้งในสงครามร่วมสมัย ซึ่งเราเห็นว่ากองทัพได้รับความปลอดภัยสูงสุด ดังที่เราได้เห็นจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้ แต่พลเรือนกลับต้องมีชีวิตอยู่ในสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยอันตราย ไม่มีความขัดแย้งใดๆ ที่อาจละเลยสิทธิของพลเรือนที่จะได้รับความปลอดภัย

สิ่งที่สำคัญกว่าการพิจารณาด้านกฎหมายและสถาบัน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของผู้มีน้ำใจดีทั้งชายและหญิง ที่ได้รับเรียกให้อุทิศตนสร้างสันติภาพคือการอบรมสั่งสอนด้านสันติภาพ จัดโครงสร้างสันติภาพและสันติวิธีให้เกิดขึ้น และใช้ความพยายามทุกประการเท่าที่จะเป็นไปได้ในการนำฝ่ายที่ขัดแย้งกันมานั่งโต๊ะเจรจา

สันติภาพในความสมานฉันท์

13. “สันติสุขในโลกแต่ผู้ที่พระเจ้าทรงรัก” การพิจารณาปัญหาสงคราม ทำให้เราต้องหันมาให้ความสนใจต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดด้วยคือ ปัญหาเรื่องความสมานฉันท์ หน้าที่ในการสร้างสันติภาพที่สูงส่งและจำเป็นนี้ หยั่งรากลึกอยู่ในกระแสเรียกของมนุษย์ซึ่งเชิญชวนให้สร้างครอบครัวหนึ่งเดียว และยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวดังกล่าว การสร้างสันติภาพนี้ยังต้องมีพื้นฐานอยู่บนหลักการที่ว่า ทรัพยากรของโลกมีไว้เพื่อส่วนรวม หลักการนี้มีได้ลดความชอบธรรมของทรัพย์สินส่วนตัว แต่เป็นการขยายความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนตัว ซึ่งต้องหมายรวมถึงการจัดการเพื่อประโยชน์สุขส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์สุขของสมาชิกที่อ่อนแอที่สุดของสังคม [2] โขดไม้ดีที่คนส่วนใหญ่เพิกเฉยต่อหลักการพื้นฐานส่วนนี้ ดังที่ปรากฏเป็นช่องว่างลักษณะต่างๆ ของสังคมโลก ซึ่งขยับห่างออกไปทุกที่ระหว่างประเทศทางซีกโลกภาคเหนือที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยสินค้าและทรัพยากร และนับวันจะเต็มไปด้วยผู้สูงอายุ กับประเทศในซีกโลกภาคใต้ซึ่งเป็นภูมิภาคปัจจุบันของประชาชนส่วนใหญ่ที่เป็นคนวัยหนุ่มสาว และยังไม่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจตามความจำเป็น

ไม่ควรมีใครถูกหลอกให้คิดว่า การที่ไม่มีสงครามคือการมีสันติภาพถาวร แม้เราปรารถนาให้เป็นเช่นนั้นก็ตาม สันติภาพที่แท้จริงจะไม่มีวันเกิดขึ้นได้หากปราศจากความเป็นธรรม สัจธรรม ความยุติธรรม และสมานฉันท์ แผนการใดๆ ก็ตามจะต้องล้มเหลวหากแยกสิทธิสองประการที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันโดยไม่อาจแบ่งแยกได้คือ สิทธิที่จะมีสันติภาพ และสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาทั้งครบ ซึ่งเกิดจากความสมานฉันท์ “ความยุติธรรม ความไม่เสมอภาคเกินขนาดทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ความอิจฉาทาร้อน ความไม่เชื่อใจกัน และความหยิ่งยโสของมนุษย์ และประเทศต่างๆ ยังคงคุกคามสันติภาพอยู่อย่างต่อเนื่องและก่อให้เกิดสงครามทั่วไป กิจการใดๆ ที่กระทำเพื่อเอาชนะความไม่ถูกต้องเหล่านี้ ย่อมมีส่วนร่วมในการสร้างสันติภาพและหลีกเลี่ยงสงคราม” [3]

14. ในวาระเริ่มต้นศตวรรษใหม่นี้ ประเด็นหนึ่งที่ทำทลายมโนธรรมของมนุษย์และคริสตชนมากที่สุด คือ ความยากจนของชายหญิงนับล้านคน สถานการณ์นี้ยิ่งน่าเศร้าสลดมากขึ้นเมื่อเราตระหนักว่า ปัญหาเศรษฐกิจที่สำคัญในยุคสมัยของเรา มิได้เกิดขึ้นเพราะการขาดแคลนทรัพยากร แต่เกิดจากข้อเท็จจริงที่ว่า โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในปัจจุบัน มีส่วนประกอบที่ไม่ดีจนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของการพัฒนาที่แท้จริงได้

นับว่าเป็นสิ่งถูกต้องที่คนยากจนทั้งในประเทศที่กำลังพัฒนา และประเทศที่มั่งคั่งและเจริญก้าวหน้า "เรียกร้องสิทธิที่จะได้รับวัตถุดิบพื้นฐาน และใช้ความสามารถของตนในการทำงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งเท่ากับเป็นการสร้างโลกที่มีความยุติธรรมและเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นสำหรับมนุษย์ทุกคน ความเจริญก้าวหน้าของคนยากจนเป็นโอกาสอันยิ่งใหญ่ที่จะทำให้เกิดความก้าวหน้าทางศีลธรรม วัฒนธรรม และแม้กระทั่งเศรษฐกิจของมวลมนุษยชาติ" [4] เราต้องไม่มองคนยากจนว่าเป็นตัวปัญหา แต่ต้องมองว่าพวกเขาสามารถมีส่วนร่วมสำคัญในการสร้างอนาคตใหม่ที่มีความเป็นมนุษย์มากขึ้นสำหรับทุกๆ คน

ความจำเป็นเร่งด่วนในการทบทวนระบบเศรษฐกิจ

15. ในบริบทนี้ จำเป็นที่เราจะต้องพิจารณาถึงความห่วยเหวี่ยงที่มีมากขึ้นทุกวันของนักเศรษฐศาสตร์และนักการคลังจำนวนมาก ขณะที่กำลังพิจารณาประเด็นใหม่ๆ เกี่ยวกับความยากจน สันติภาพ ระบบนิเวศ และอนาคตของชนรุ่นใหม่ที่ ซึ่งพวกเขาได้ไตร่ตรองบทบาทของตลาด อิทธิพลของผลประโยชน์ทางการเงินและการคลังที่เป็นอยู่ ช่องว่างระหว่างเศรษฐกิจและสังคมที่ยิ่งวันยิ่งขยายกว้างมากขึ้นทุกที และประเด็นอื่นๆ ในทำนองเดียวกันเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

อาจถึงเวลาแล้วที่เราต้องทำ การไตร่ตรองลักษณะและวัตถุประสงค์ของระบบเศรษฐกิจกันใหม่อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ดูเหมือนว่าความจำเป็นเร่งด่วนคือ การทบทวนแนวคิดที่ว่าด้วย "ความเจริญก้าวหน้า" นั่นเอง ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้แนวคิดดังกล่าวยึดติดกับทัศนคติคับแคบที่ถือเอาผลประโยชน์เป็นสำคัญ ทำให้เหลือช่องว่างเพียงเล็กน้อยสำหรับคุณค่าต่างๆ เช่น ความสมานฉันท์และเมตตาจิต ที่เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่น

16. โอกาสนี้ ข้าพเจ้าขอเชื้อเชิญนักเศรษฐศาสตร์และนักการคลัง รวมทั้งผู้นำทางการเมือง ให้หันมาสนใจในความจำเป็นเร่งด่วนที่จะให้หลักประกันว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจและนโยบายทางการเมืองที่เกี่ยวข้องจะต้องมีจุดมุ่งหมายให้เกิดประโยชน์สุขสำหรับมนุษย์แต่ละคน เพื่อความเป็นมนุษย์ทั้งครบ ขอเรียกร้องนี้มิใช่เป็นเพียงข้อเรียกร้องทางจริยธรรมเท่านั้น แต่เพื่อ

ระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมด้วย ประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นเครื่องยืนยันว่า ความสำเร็จทางเศรษฐกิจจะต้องมีการรับรู้อย่างจริงจังกับคุณค่าของมนุษย์แต่ละคนและความสามารถของเขา การมีส่วนร่วมมากขึ้น ความรู้และข้อมูลที่พวกเขาได้รับและพัฒนาเพิ่มขึ้น รวมทั้งสมานฉันท์ที่มั่นคงเข้มแข็งมากขึ้นด้วย

นี่คือคุณค่าซึ่งมิได้ตัดขาดจากวิชาเศรษฐศาสตร์และธุรกิจแต่ประการใด แต่กลับช่วยให้วิชาดังกล่าวเป็นวิทยาการและกิจกรรมที่ "มีความเป็นมนุษย์" มากยิ่งขึ้น เศรษฐกิจที่มีได้สนใจมิติทางด้านจริยธรรมและมีได้มุ่งตอบสนองนโยบายชนสุขของมนุษย์ทุกคน และความเป็นมนุษย์ทั้งครบนั้นไม่สามารถเรียกตัวเองว่าเป็น "เศรษฐกิจ" ได้ ตามความเข้าใจในแง่ของการใช้วัตถุดิบอย่างสมเหตุสมผลและสร้างสรรค์

การพัฒนารูปแบบใด

17. ข้อเท็จจริงที่ว่ามนุษยชาติที่ได้รับเรียกให้สร้างครอบครัวเดียวกันนั้น ยังคงแบ่งแยกออกจากกันเป็นสองส่วนอย่างน่าสลดด้วยความยากจน ในช่วงเริ่มศตวรรษที่ 21 นี้ ประชาชนมากกว่าหนึ่งพันล้านคน ต้องดำเนินชีวิตด้วยความยากจนข้นแค้น ซึ่งหมายความว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทบทวนรูปแบบที่เป็นตัวกำหนดนโยบายการพัฒนา

ในแง่นี้ความต้องการอันชอบธรรมเพื่อประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ จะต้องปรับให้เข้ากับความต้องการที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองและความยุติธรรมทางสังคม โดยไม่ต้องหวนกลับไปหาความผิดพลาดทางอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ยี่สิบ ในทางปฏิบัติหมายถึงความถึงการสร้างสมานฉันท์ให้เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ซึ่งกระบวนการโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะทำให้แข็งแกร่งขึ้น

กระบวนการนี้เรียกร้องให้มี การทบทวนความร่วมมือระหว่างประเทศตามแนววัฒนธรรมใหม่แห่งความสมานฉันท์ เมื่อเรามองความร่วมมือกันในฐานะที่เป็นการหว่านเมล็ดแห่งสันติภาพแล้ว เราก็ต้องไม่มุ่งแต่แง่ของการให้เงินช่วยเหลือหรือความช่วยเหลือด้านอื่นๆ โดยเฉพาะหากเป็นการให้ด้วยสายตาที่มุ่งรับผลประโยชน์กลับคืนในรูปของทรัพยากร ตรงกันข้ามความร่วมมือจะต้องเป็นการแสดงออกถึงการอุทิศชีวิตเพื่อสมานฉันท์อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถปฏิบัติได้ ซึ่งจะช่วยให้คนยากจนเป็นบุคคลหลักในการพัฒนาตนเอง ช่วยให้ประชาชนจำนวนมากสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ตามสภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองของตน อันเป็นคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ และประเทศที่จะมั่งคั่งได้ก็ต้องอาศัยลักษณะดังกล่าวด้วย [5]

นับเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องหาวิธีที่ชัดเจนในการแก้ปัญหาหนี้สินของประเทศ ยากจนที่เกิดขึ้นมานานแล้ว ขณะเดียวกันก็ต้องจัดหาทรัพยากรทางการเงินที่จำเป็นเพื่อต่อสู้กับ ความหิวโหยเพราะภาวะทุพโภชนาการ โรคภัยไข้เจ็บ การไม่รู้หนังสือ และการทำลายสิ่งแวดล้อม ด้วย

18. เป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนในปัจจุบันยิ่งกว่าในอดีตที่จะต้อง ส่งเสริมความสำนึกในคุณค่า ทางศีลธรรมทางสังคม เพื่อเผชิญกับปัญหาที่ครอบคลุมระดับโลกมากขึ้นทุกวัน การส่งเสริม สันติภาพและสิทธิมนุษยชน การยุติความขัดแย้งด้วยกำลังอาวุธทั้งภายในประเทศและระหว่าง ประเทศ การคุ้มครองชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และผู้อพยพ การปกป้องสิ่งแวดล้อม การต่อสู้กับ โรคภัยต่างๆ การต่อสู้กับนักค้ายาเสพติดและนักค้าอาวุธ รวมทั้งการต่อสู้กับการฉ้อฉลทาง การเมืองและเศรษฐกิจ ล้วนเป็นประเด็นที่แต่ละประเทศไม่สามารถจัดการได้โดยลำพัง ปัญหา เหล่านี้เป็นปัญหาร่วมของมนุษยชาติทั้งหมด ดังนั้น จึงต้องใช้ความพยายามร่วมกันในการ เผชิญหน้าและแก้ไข

เราจะต้องหาหนทางในการพิจารณาปัญหาของอนาคต โดยใช้ภาษาที่ทุกคนเข้าใจได้ พื้นฐานของการเสวนาดังกล่าวคือ *กฎศีลธรรมสากล* ที่มีจารีกอยู่ในจิตใจมนุษย์ ประชาคม มนุษยชาติจะสามารถเผชิญกับปัญหาในการดำรงอยู่ร่วมกัน และก้าวเดินไปสู่อนาคตด้วยการ ปฏิบัติตามแผนการของพระเจ้า [6] ได้ก็โดยการดำเนินชีวิตตาม "กฎเกณฑ์" ของจิตใจนี้

การพบกันระหว่างความเชื่อและเหตุผล ระหว่างศาสนาและศีลธรรม สามารถก่อให้เกิด กระแสมั่นคงที่มุ่งไปสู่การเสวนา และความร่วมมือกันระหว่างประชาชาติ วัฒนธรรม และศาสนา

พระเยซูเจ้าเป็นพระพรแห่งสันติภาพ

19. "สันติสุขในโลกแต่ผู้ที่พระเจ้าทรงรัก" ในขณะที่รอคอยปีปีติมหากาญญู คริสตชนทั่วโลกกำลังเตรียมตัวทำพิธีรำลึกถึงการจุติลงมาบังเกิดเป็นมนุษย์ขององค์พระบุตร เมื่อได้ฟังคำ ประกาศของเหล่าทูตในสวรรค์เหนือปากฟ้าเมืองเบธเลเฮมอีกครั้งหนึ่ง (เทียบ *ลก 2:14*) คริสตชนเหล่านั้นก็รำลึกถึงการจุติลงมาบังเกิดเป็นมนุษย์ด้วยจิตสำนึกที่รู้ว่าพระเยซูเจ้า "เป็นองค์ สันติสุขของเรา" (*อฟ 2:14*) เป็นพระพรแห่งสันติภาพสำหรับประชาชนทั้งหมด พระวาจาแรกที่ พระเยซูเจ้าทรงตรัสแก่สาวกของพระองค์หลังจากที่ได้ทรงกลับคืนพระชนมชีพแล้วคือ *สันติสุขจง มีแก่ท่าน* (*ยน 20:19, 21, 26*) พระคริสต์มาเพื่อรวมสิ่งที่ถูกแบ่งแยก เพื่อทำลายบาปและความ เกือบขัดแย้งและเพื่อรื้อฟื้นกระแสเรียกของมนุษยชาติให้สร้างเอกภาพและภราดรภาพ ดังนั้น

พระองค์ทรงเป็น “บ่อเกิดและแบบอย่างของมนุษยชาติใหม่ที่เปี่ยมไปด้วยความรักฉันท์พี่น้อง ความจริงใจ และจิตใจอันเปี่ยมด้วยสันติสุข ซึ่งทุกคนมุ่งแสวงหา” [7]

20. ในระหว่างปีปีติมหาการุญนี้ พระศาสนจักรระลึกถึงพระอาจารย์ของตนอย่างชัดเจน และตั้งใจที่จะยืนยันกระแสเรียก และภารกิจของตนที่จะเป็น “ศิษย์ที่ดีเลิศ” ในพระคริสต์ หรือ เครื่องหมายและเครื่องมือแห่งสันติภาพในโลกและเพื่อโลก สำหรับพระศาสนจักรแล้วการปฏิบัติภารกิจในการประกาศข่าวดีของตน หมายถึงการทำงานเพื่อสันติภาพ “พระศาสนจักร ซึ่งเป็นฝูงแกะเพียงฝูงเดียวของพระเจ้าและเป็นดังเครื่องหมายที่ถูกยกให้สูงขึ้นเพื่อนานาชาติจะได้เห็นนั้น จะนำพระวรสารแห่งสันติภาพไปสู่มวลมนุษยชาติ ในขณะที่พระศาสนจักรกำลังจาริกด้วยความหวัง มุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง นั่นคือ ปิตุภูมิเบื้องบน” [8]

สำหรับคริสตชนใจศรัทธา การอุทิศตนสร้างสันติภาพและความยุติธรรมเป็นเรื่องสำคัญอันจำเป็นต้องปฏิบัติ ไม่ใช่เรื่องเล่นๆ ที่จะทำก็ได้ไม่ทำก็ได้ การอุทิศตนจะต้องเกิดขึ้นด้วยความใจกว้างต่อพี่น้องชายหญิงทุกคนในพระศาสนจักรและประชาคมคริสตจักรอื่นๆ รวมทั้งผู้ที่นับถือศาสนาต่างๆ ผู้มีน้ำใจดีทั้งชายและหญิง รวมทั้งผู้ที่มีความหวังใต้อันติภาพและความยุติธรรม

ทำงานเพื่อสันติภาพด้วยความใจกว้าง

21. แม้ว่าจะมีอุปสรรคลำบากมากมายเพียงใดก็ตาม สัญญาแห่งความหวังของการริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ๆ เพื่อสันติภาพก็ยังคงเกิดขึ้นทุกวันอย่างต่อเนื่อง ด้วยความร่วมมือ ด้วยความใจกว้างจากประชาชนจำนวนมาก สันติภาพเป็นสิ่งที่ต้องสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา การสร้างสันติภาพเป็นหน้าที่ของ:

- บิดามารดาที่จะต้องเป็นแบบอย่าง และเป็นพยานยืนยันถึงสันติภาพในครอบครัวของตน และต้องอบรมบุตรของตนให้รู้จักสันติภาพ
- ครูบาอาจารย์จะต้องสามารถถ่ายทอดคุณค่าที่แท้จริง ให้ความรู้สาขาต่างๆ ทุกสาขา เพื่อให้เป็นมรดกตกทอดตลอดไปในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของมนุษยชาติ
- ชายหญิงผู้ใช้แรงงานจะต้องอุทิศตนเพื่อแพร่ขยายผลการต่อสู้อันยาวนาน เพื่อศักดิ์ศรีของการทำงานของตน ไปสู่สถานการณ์ต่างๆ ของโลกปัจจุบันที่กำลังเรียกร้องความยุติธรรมและสมานฉันท์ในระดับสากล
- ผู้นำทางการเมืองต้องดำเนินงานและกิจการของประเทศ ด้วยใจมุ่งมั่นสร้างสันติภาพและความยุติธรรมอย่างมั่นคงไม่สั่นคลอน

- ผู้ที่อยู่ในองค์กรระหว่างประเทศ แม้ว่าจะมีทุนรอนทรัพยากรไม่มากนักจะต้องทำงานแนวหน้าในฐานะ "ผู้สร้างสันติภาพ" ซึ่งอาจต้องเสี่ยงอันตรายถึงชีวิต
- สมาชิกองค์กรเอกชนในส่วนต่างๆ ของโลก และในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน จะต้องอุทิศตนในการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งโดยการวิจัยและการทำกิจกรรมต่างๆ
- ผู้ศรัทธาในศาสนา ซึ่งตระหนักว่าความเชื่อที่แท้จริงมิใช่บ่อเกิดแห่งสงครามหรือความรุนแรง จะต้องเผยแพร่ความสำนึกในสันติภาพ และความรักโดยการเสวนาระหว่างคริสต์ศาสนาและกับศาสนาอื่นๆ

22. เยาวชนที่รัก ข้าพเจ้ากำลังคิดถึงพวกเขาเป็นพิเศษ พวกเขาได้รับพระพรล้ำค่าแห่งชีวิต และจะต้องไม่ทำให้พระพรนั้นสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ ไม่ว่าจะอยู่ที่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ในที่ทำงาน ในเวลาว่าง และหรือช่วงเล่นกีฬา ทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านทำ ขอให้ได้รับการชี้นำจากความคิดนี้เสมอ คือ สันติสุขในตัวเธอและสันติสุขรอบๆ ตัว สันติสุขเสมอ สันติสุขกับทุกคน สันติสุขเพื่อทุกๆ คน

สำหรับเยาวชนที่โชคไม่ดี ได้รับประสบการณ์อันน่าเศร้าสลดจากสงคราม และผู้ที่ต้องแบกรับความรู้สึกงเกลียดชังและความแค้นใจ ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางในการแสวงหาหนทางแห่งการคืนดีและการให้อภัย ซึ่งเป็นหนทางที่ยากลำบากมาก แต่ก็ยังเป็นหนทางสายเดียวที่จะช่วยให้เธอก้าวไปสู่อนาคตด้วยความหวังสำหรับตนเอง ลูกหลาน ประเทศชาติ และมนุษยทั้งมวล

เยาวชนที่รัก ข้าพเจ้ายังมีโอกาสจะเสวนากับพวกเขาอีกที่กรุงโรมในเดือนสิงหาคมหน้า เพื่อเฉลิมฉลองปีปีติมหาการุญในวันเยาวชนโลก

ในการปราศรัยต่อสาธารณชนช่วงหลังๆ สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ที่ 23 ได้ทรงขอร้องให้ "ผู้มีน้ำใจดี" อุทิศตนทำงานเพื่อสันติภาพบนพื้นฐานของ "พระวรสารแห่งความเชื่อฟังในพระเจ้า ในเมตตาธรรม และในการให้อภัย" พระองค์ทรงตรัสต่อไปอีกว่า "ไม่ต้องสงสัยเลยว่าคบเพลิงแห่งสันติภาพที่ลุกโชติช่วง จะส่องสว่างต่อไปเพื่อจุดประกายแห่งความชื่นชม และสาดแสงนำพระหรรษทานมาสู่จิตใจของประชาชนทั่วโลก เพื่อช่วยให้ทุกคนเป็นพี่น้องกัน เป็นเพื่อนกันโดยปราศจากพรมแดนใดๆ มาขวางกั้น" [9] ขอให้พวกเขา เยาวชนแห่งปี 2000 เป็นสื่อสัมพันธ์ฉันเพื่อนพี่น้องกับทุกๆ คน

ในปีปีติมหาการุญนี้ ขณะที่พระศาสนจักรภาวนาอุทิศเพื่อสันติภาพด้วยการวิงวอนอันสง่างาม ให้เราหันไปหาพระมารดาของพระเยซูเจ้า วิงวอนพระนางในฐานะราชินีแห่งสันติภาพ โปรด

ประธานพระพรอันอุดมแห่งความรักและความดีงามเยี่ยงมารดาให้แก่เรา และช่วยมนุษยชาติให้เป็นครอบครัวเดียวกันด้วยสมานฉันท์และสันติสุข

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 1999

พระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

-
- [1] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2, *สารวันสันติสากล* ปี 1999, ข้อ 1
  - [2] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2, *สมณสาสน์ การเฉลิมฉลองปีที่หนึ่งร้อย* (1 พฤษภาคม 1991), 30-43: *AAS* 83 (1991), 830-848
  - [3] *คำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก*, 2317
  - [4] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2, *สมณสาสน์ การเฉลิมฉลองปีที่หนึ่งร้อย* (1 พฤษภาคม 1991), 28 : *AAS* 83 (1991), 827-828
  - [5] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2, *คำปราศรัยต่อสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ 50 ของสหประชาชาติ* (5 ตุลาคม 1995), *Insegnamenti XVIII,2* (1995), 739-740
  - [6] เทียบ *อ้างแล้ว*, 3: *เรื่องเดียวกัน* 732
  - [7] เอกสารสังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, *พระสมณกฤษฎีกาว่าด้วยงานธรรมทูตแห่งพระศาสนจักร (Ad Gentes)*, 8
  - [8] เอกสารสังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, *พระสมณกฤษฎีกาว่าด้วยสากลสัมพันธภาพ (Unitatis Redintegratio)*, 2
  - [9] *คำปราศรัยในโอกาสการมอบรางวัลบัลซ่า เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 1963: AAS* 55 (1963), 455